

Esterházy-könyvtár(ak)

A 17. sz. első felétől a magyar arisztokrácia soraiba homo novusként lépő →Esterházy Miklós életműve ismeretében olvasott szerzőnek mondható, jóllehet lakompaki könyvtáráról nincsen közelebbi információnk. Hg. →Esterházy (I.) Pál könyvtáráról már több dokumentum maradt ránk. Kismartoni könyvtárát, amely inkorporálta apjának lakompaki gyűjteményét és Francesco Orsolini várplébános könyveit is, a kismartoni ferencesekre hagyta. Fraknói könyvtárának 18. sz. eleji katalógusa bizonyítja, hogy korának európai műveltségű főura volt. Feltehető, hogy ezt a könyvtárat is egyesítette a kismartonival, mielőtt az a ferenceseké lett. →Esterházy (II.) Pál Antal európai utazásai és leideni tanulmányai alatt külön könyvtárat alapított, és azt a család kismartoni kastélyában helyezte el. Eszterháza (Fertőd) megalapítója →Esterházy (I.) Miklós, aki itt egy könyvtárat is elhelyezett. →Esterházy (II.) Miklós egyesítette a két utóbbi gyűjteményt Kismartonban, ahova a 20. sz.-ban a bécsi ház (Wallnergasse) könyvtára és 1935-ben a helyi ferences (egykor ugyancsak E.-) bibliotéka is bekerült. Így alakult ki itt a több mint 72 000 kötetes nagy ~. Ezt a II. világháborúban előbb a németek, majd az oroszok rabolták ki. Egy része ma is Eisenstadtban (Kismarton), más része Oroszo.-ban található.

Grófi ágon a legismertebb könyvgyűjtő →Esterházy Károly, aki az →egri Főegyházmegyei Könyvtárat alapította.

Irod.: Mátyás Horányi, *The Magnificence of Eszterháza*, Bp., 1962; *Die Fürsten Esterházy. Magnaten, Diplomaten, Mäzene*, Red. Jakob Perschy, Harald Prickler, Eisenstadt, 1995 (Burgenländische Forschungen. Sonderband XVI); Adattár XVI--XVIII/18, II, 1996; Stefan Körner, *Bibliotheca Esterházyana*, in *Kék vér, fekete tinta*, [2005]; Adattár XVI--XVIII/13, IV, 2009.

Monok István